

“Ook al vergaat morgen de wereld toch plant ik vandaag een boom” zei ooit de bekende monnik Luther uit de 16 e eeuw. Dat motto geldt nog steeds voor ons.

Beleidsplan 2022-2026 (opgesteld en vastgesteld door het bestuur in haar vergadering van 17 mei 2022) met in bijlage 2 het meerjarige uitvoeringsplan.

I Inleiding

Oprichting Stichting

Ons klimaat verandert en de zeespiegel stijgt daardoor. De stijging van de hoeveelheid CO₂ in de atmosfeer is daarvan de oorzaak. Ook de natuur en biodiversiteit nemen af door onze infrastructuur, landbouw etc. Wij dragen daar in belangrijke mate aan bij door onze leefwijze en ons reisgedrag. Fossiele brandstoffen die industrie, vliegtuigen, cruiseschepen, auto's etc. gebruiken worden omgezet in CO₂-uitstoot. Onze “voetafdruk” is te groot. Wij vinden dat onze planeet leefbaar moet blijven voor ons nageslacht en willen daar zelf actief een steentje aan bijdragen.

De stichting Familie- en vriendenfonds Het Beekenbos is in het voorjaar van 2016 opgericht.

Het doel van de Stichting is om onze CO₂ uitstoot en onze ecologische voetafdruk te compenseren door het instandhouden c.q. aanplanten en behouden van bos. Zodoende leveren we ook zelf een bijdrage aan de vermindering van klimaatverandering en natuurverlies. Hierdoor wordt de CO₂ uitstoot als gevolg van ons gedrag deels omgezet in (blijvende) CO₂ opname in hout.

Er is gekozen voor een eigen stichting die zoveel mogelijk met eigen deelnemers/vrijwilligers werkt om zo weinig mogelijk aan de strijkstok te laten hangen. Daarnaast om zelf over natuur en bos in Nederland te kunnen beschikken en niet te investeren in een plek ver weg zonder binding met een eigen bos. Een plek waar donateurs kunnen wandelen en genieten van hun bos en natuur. En zo ook weten dat donaties goed en efficiënt worden besteed met nauwelijks overheadkosten. Zo wordt ook een meerwaarde gecreëerd ten opzichte van donaties aan andere organisaties, die ver weg en opereren en op anonieme plaatsen.

Start van het werk

Sinds haar oprichting werkt het bestuur met een beleidsplan om hiermee richting te geven aan haar werk. Het laatste plan dateert van enige jaren terug. Sinds die tijd is er veel gebeurd. Zo is het maatschappelijke debat m.b.t. klimaatverandering in een stroomversnelling gekomen. En onze stichting heeft de eerste stappen gezet door de aankoop van bos- en landbouwgrond. Ze heeft de weg in de streek gevonden en contacten opgebouwd. De pioniersfase is voorbij. Vandaar dat er behoefte is tot actualisering van het vigerende beleidsplan 2020-2024.

Toen we van start gingen dachten we eerst aan de koop van een bos in Zweden. De Zweedse wet en het beleid aldaar stonden evenwel een aankoop in de weg. Vandaar dat we in Nederland eind 2017 een bos van 4.7 ha in de gemeente Cranendonck hebben gekocht. Vervolgens hebben we in 2021 resp. 2022 een tweede en derde perceel gekocht (voor het gros bestaande uit landbouwgrond) van elk 0.7 ha aan de Keunenhoek in dezelfde gemeente. Het eerste perceel is van het Groen

Ontwikkelfonds Brabant (afgekort tot GOB) gekocht na een openbare aanbesteding te hebben gevolgd. Het tweede perceel is van een particulier gekocht die het ons aanbood.

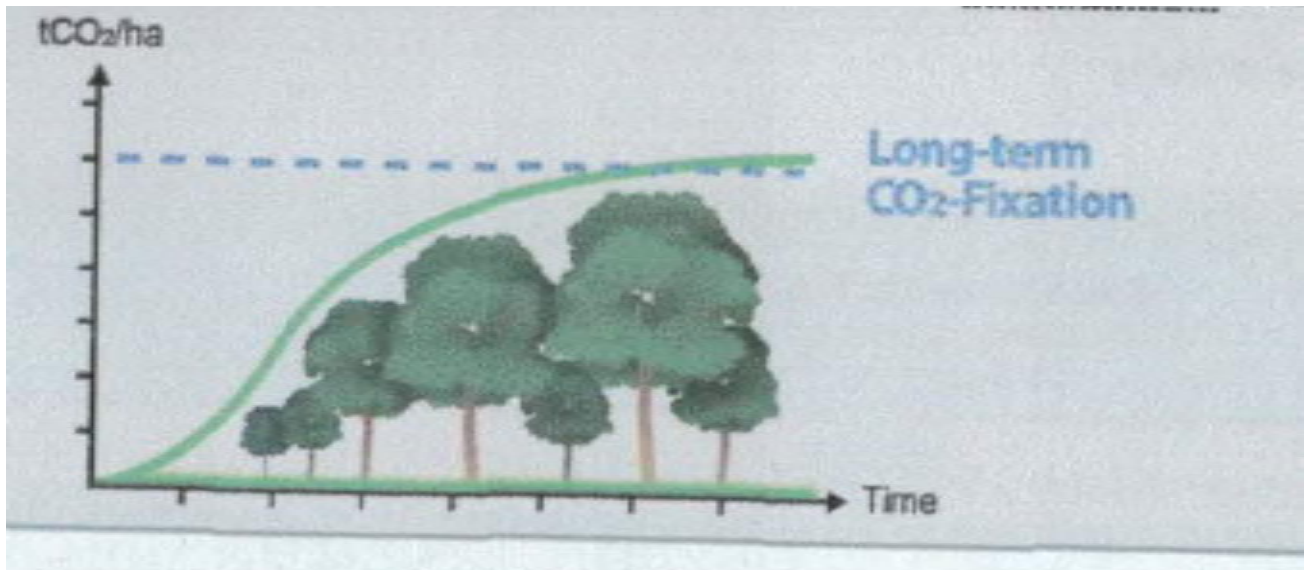
In bijlage 1 is de ligging van de drie percelen gegeven.

Voor de komende jaren willen we werken aan de volgende speerpunten. In bijlage 2 is een globale planning van het werk opgenomen.

- Uitbreiding met bos en andere gronden
- Een passend grond- en bosbeheer
- Beschikbaarheid middelen door donateurs en fondsen
- Communicatie.
- Organisatie en financiën

II Uitbreiding bos

Het streven is om over een periode van 10 jaar 15-20 ha bos te hebben. Die omvang lijkt gelet op de financiële mogelijkheden realistisch¹. Dit kan door landbouwgrond te verwerven en daarop jonge bomen te planten, dan wel een bos te kopen dat op de nominatie staat om te worden gekapt of een opknapbeurt nodig heeft. Onze voorkeur heeft de eerste optie. Immers dan kan deze grond worden beplant met jonge bomen en struiken. En een jong groeiend bos legt relatief veel CO₂ vast (zie de figuur). Bij de andere optie, nl. het kopen van een bestaand bos, willen we in feite voorkomen dat de opgeslagen CO₂ in het hout door een kap snel weer in de atmosfeer komt. En door aanplant met jonge loofbomen wordt er in de daarop volgende jaren ook veel CO₂ vastgelegd.

CO₂ opname in een groeiend bos in de loop van de tijd

Voor beide opties geldt dat we in eerste instantie in de buurt van ons huidige bezit gaan zoeken naar geschikte percelen. En in het tussenliggende gebied bij de Bulder AA. Immers het beheer en toezicht kan dan eenvoudiger worden geregeld.

Aankoopgebieden

Er wordt gewerkt met 3 gebieden die als een kralensnoer samenhangen:

- 1- rondom het Bergbos
- 2- rondom de Bulder Aa
- 3- rondom het Keunenhoekbos.

Om de relatie tussen deze gebieden te benadrukken is op onze site een wandeling langs deze drie gebieden beschreven.

We hanteren bij de grondverwerving de volgende uitgangspunten:

- er moet een grote kans zijn dat het perceel NNB (Nationaal Natuurnetwerk Brabant) - begrensd kan worden dan wel onder een aangewezen boslocatie komt te vallen,
- de landbouwgrond is voor agrariërs niet interessant vanwege ligging, samenstelling etc.,

---

¹ Stel dat we de komende jaren gemiddeld per jaar 1 ha landbouwgrond kopen. Die kost ons na aftrek van subsidies ca € 15.000. We hebben de komende jaren voor ongeveer € 10.000 per jaar aan overeenkomsten gesloten voor een periodieke gift. Kortom: er resteert dan een relatief bescheiden bedrag. De inschatting is dat we met specifieke donateur acties , bijdragen van andere fondsen etc. dit verschil kunnen overbruggen.

- er kan pas gekocht worden als er voldoende geld is en dit uit een gedegen analyse van de financiële mogelijkheden blijkt, en
- de aankoopprijs van agrarische grond is gebaseerd op een professionele taxatie zodat we niet prijsopdrijvend werken.

Hieronder wordt per aankoopgebied de huidige situatie (2022) beschreven en hoe een mogelijke ontwikkeling eruit kan zien.

Gebied Bergbosweg

In dit gebied is in 2017 een eerste bosperceel aangekocht. Dit perceel valt onder het NNB en heeft daarnaast een Natura 2000 status. Onze ambitie is (op langere termijn) de naastgelegen agrarische percelen met dezelfde status in eigendom van de gemeente Cranendonck te verwerven. Deze percelen zijn nu nog langjarig verpacht. Het gaat om ca 13 ha totaal. De gemeente werkt aan een beleid terzake.

Door studenten van de Hogeschool Larenstein Velp is, om te weten wat mogelijk zou zijn, een potentieel inrichtingsplan gemaakt voor het westelijk perceel waarop asperges staan.

Ook liggen er in deze buurt nog enkele particuliere bospercelen die een opknapbeurt nodig hebben (zie hierna). Als deze te koop komen hebben we interesse.

Gebied Bulder Aa

Het gaat dan globaal om de zone tussen de Maarheezerweg en de Gastelseweg en langs of dicht bij de Bulder Aa. In deze zone heeft de stichting nu nog geen percelen. De provincie Noord-Brabant en Staatsbosbeheer zijn voornemens om twee bospercelen met een omvang van enkele hectares openbaar te verkopen. Wij hebben daar interesse in omdat het een verbinding vormt tussen het Bergbos en het Keunenhoekbos. Langs de Bulder Aa ligt een potentieel 3^e perceel landbouwgrond, nu nog in eigendom van het GOB. Al deze percelen zijn NNB-begrensd. Langs de Bulder Aa ligt nog meer landbouwgrond die NNB is begrensd. Er loopt thans een onderzoek door het GOB naar de mogelijkheden hier natuur/bos te maken.

Gebied Keunenhoek

Recent zijn twee naast elkaar gelegen percelen gekocht, de zgn. Keunenhoek 1 (tgv 0.7 ha) en Keunenhoek 2 (tgv 0.7 ha). Van allebei de percelen is ca. 1/3 deel al bos. De rest van Keunenhoek 1 is

in het najaar van 2021 ingeplant met bomen. Keunenhoek 2 staat op de nominatie om beplant te worden in het najaar van 2022.

Jonge aanplant in Keunenhoekbos 1

De provincie Brabant heeft het eerste perceel inmiddels onder de NNB gebracht en voor het tweede perceel is de aanvraag in voorbereiding. Deze percelen worden openbaar toegankelijk.

Als ambitie (op langere termijn) geldt het volgende. Genoemde percelen waren ooit onderdeel van een groter familiebezit waar ook het naastgelegen agrarische perceel bij hoorde (grootte 1.4 ha), tussen ons eigendom en de beek de Weergraaf. Dit is nu in eigendom van een familielid van de verkoper van Keunenhoek 2 en we hopen dat dit perceel ooit in de verkoop komt.

Overig

Voor alle aankoopgebieden geldt dat we via ons netwerk, via SBB, de gemeente, het GOB, etc. op de hoogte willen blijven van wat er speelt en zodra zich een aankoopmogelijkheid voordoet deze willen benutten.

Niet alle toekomstige zaken kunnen worden voorzien. Mocht zich een aankoopmogelijkheid voordoen buiten de aankoopgebieden, maar die wel interessant is voor ons doel, dan is maatwerk altijd mogelijk.

Na een aankoop van een agrarisch perceel moet het gebied ingericht worden. We stellen altijd een inrichtingsplan op dat ook als basis voor mogelijke subsidies kan dienen. Meestal is ook nog een beplantingsplan nodig als uitwerking van dit inrichtingsplan. Eerst dan gaan we over tot de uitvoering. In een dergelijk plan komt ook het toekomstig beheer ter sprake.

Bij de naamgeving van onze bossen zoeken we aansluiting bij lokale gebruiken/plaatsaanduidingen. De heemkundevereniging kan daarbij om advies worden gevraagd.

III Een passend bosbeheer

Het feit dat we nu ook bos beheren stelt de stichting voor nieuwe opgaven/uitdagingen. Het is dan goed om een algemeen kader te hebben. Dat staat hierna beschreven. Details van het beheer zijn beschreven in de beheerplannen en de logboeken.

Algemene principes van het bosbeheer

- Het beheer is beschreven in een beheerplan dat mede door deskundigen is opgesteld. Ons beheer is gestoeld op dit plan. Zo hebben we een beheerplan voor het Bergbos (opgesteld door studenten van Hogeschool Larenstein uit Velp) en eveneens voor Keunenhoek 1 (als onderdeel van het inrichtingsplan). De jaarlijkse activiteiten staan in een werkplan en logboek.
- We werken bij het beheer met de typologie van de provincies; de provinciale beheertypes. Zodoende is ook een beheersubsidie mogelijk. Bij het Bergbos gaat het om een Eiken-dennen- en beuken bos (vanaf 2023) en bij Keunenhoek om een Beekbegeleidend bos.
- We willen dat onze bossen groeien naar de zgn. climaxvegetatie/het eindstadium dat hoort bij het type bos dat er staat of wordt aangeplant. Dit is zowel van toepassing op bestaand bos als op nieuw bos. De beheervorm die daarbij hoort betekent in feite “niets doen en de natuur haar gang laten gaan”. Treedt spontane verjonging van passende bomen op, bijv. de zomereik, dan wordt niet ingegrepen. Ook het aangeplante bos kan in principe doorgroeien tot het eindbeeld.
- In een bestaand volwassen bos dat langzaam degradeert kan het nodig en nuttig zijn om bij te planten als bijv. ruige vegetatie spontane verjonging tegen gaat en de bomenkroon zich te veel opent. Een ouder naaldbos kan op den duur worden getransformeerd naar een loofbos omdat een dergelijk type bos meer past in deze streek maar ook meer klimaatbestendig is. Dit gebeurt door planmatig boompjes bij te planten bijv. in open stukken. Dit noemen we opknappbeurten waarmee we een impuls geven aan de bosverjonging.
- In een jonge aanplant kan het nodig zijn om hierin tijdelijk wat bij te sturen, bijv. het handmatig maaien van dichte vegetatie rond jonge boompjes om de aanplant aan de gang te krijgen.
- Struiken en andere bomen die niet in de weg staan laten we groeien. Een bramenstruweel bijv. laten we staan ook voor de natuur (de bloemen bevatten heel lang veel nectar en stuifmeel waar veel insecten van leven). Niet wenselijke bomen (bijv. een Amerikaanse eik) die een gewenste boom (inheemse eik) in de weg staan, kunnen we verwijderen. Ook bij een woekering van exoten waardoor het gehele bossysteem onder druk komt te staan, kunnen we gaan beheren.
- Er zal in principe niet gedund worden tenzij ongewenste bomen de toekomstbomen sterk hinderen.

Overige beheerprincipes

- Ons standpunt is dat plezierjacht niet is toegestaan in onze bossen. Dus geen jacht, tenzij dit vanuit het beheer nodig is. Of om een andere, belangrijke reden.
- We monitoren zo veel als mogelijk is de ontwikkeling van onze bossen en zeker de CO₂ opname.
- Periodiek voeren we een VTA (Virtual Tree Assessment) uit, m.n. langs de randen van het bos om dode en zieke bomen te lokaliseren en maatregelen te treffen ter vermijding van ongevallen.

- Daar waar ons bos grenst aan een agrarisch perceel zullen we ons met de eigenaar ervan verstaan om over het beheer van de grensstrook (soms een sloot of greppel) afspraken te maken.
- In principe zijn onze bossen ontsloten voor publiek. Het padenpatroon maken we daarvoor geschikt. In mei 2018 evenwel is er in het Bergbos drugsafval gestort. De gemeente heeft de sanering ervan verzorgd. Er is veel overleg nodig geweest om te voorkomen dat wij de kosten moesten dragen. Om de kans op herhaling van een dergelijke stort te verkleinen is besloten de twee zandpaden die door het Bergbos lopen op termijn af te sluiten. Dit zal gebeuren in samenspraak met de gemeente en agrariërs die naast ons bosperceel hun land hebben en het pad gebruiken om op hun land te komen.
- Tot het beheer behoort ook het toezicht op onze bossen. Dat is nog niet adequaat geregeld. Dit klemt des te meer daar de meeste donateurs en bestuursleden niet dichterbij wonen. Dus even gaan kijken zit er niet in. Incidenteel wordt er wel op ons bos gelet door bijv. de aspergeteler Van Cranenbroek. Maar dat is niet structureel. Het toezicht dient dus beter geregeld te worden, bijv. door een donateur/bekende van ons die in Budel e.o. woont te vragen dit te doen zo nodig tegen een vrijwilligersvergoeding.

IV Beschikbaarheid middelen door donateurs en fondsen

Verbreiding doel

De afgelopen jaren hebben laten zien dat er behoefte is aan compensatie dicht bij huis zodat donateurs hun bijdrage ook verzilverd zien in een daadwerkelijk bos waar ze naar toe kunnen.

Tot een jaar of wat geleden lag de focus op het compenseren van CO2 uitstoot veroorzaakt door reizen. Dit is breder gemaakt. Ook kunnen donateurs bij ons terecht als ze meer behoefte hebben om de natuur op andere wijze een helpende hand te bieden of om hun privé CO2/ecologische voetafdruk te compenseren. Kortom: natuurdonaties zijn welkom en zullen daar ook voor worden besteed.

De doelgroep aan donateurs sinds de start verbreed. In het begin lag de nadruk op de netwerken van de oprichters van de stichting, nl. de families Van Beek, Sipkema en Bangma. De afgelopen jaren hebben laten zien dat meer mensen en hun netwerk substantieel bijdragen aan de stichting. Die verbreding juichen we toen. Een ieder die zich aan gesproken voelt door ons doelen de aanpak is welkom. Wel is het zo dat we een stichting willen zijn voor mensen en hun netwerk die elkaar op de een of andere wijze kennen. We hebben geen behoefte om op te schalen tot een grotere organisatie.

Meer fondsen

De benodigde gelden voor de uitbreiding van ons bezit zullen we op een aantal manieren bij elkaar willen brengen nl. door donaties van particulieren, bijdragen van het bedrijfsleven, subsidies en fondsen zoals een Trees for All (afgekort tot TFA), een regionaal Rabobankfonds etc. Ook bedrijven willen we gaan binden aan ons werk. Tot op heden hebben we 2 bedrijven uit de families aan ons gebonden. Ook met TFA is bij de laatste 2 aankopen een goede, financiële steunrelatie ontstaan.

V Communicatie ,

Communicatie is voor de stichting van wezenlijk belang. Immers door veel en duidelijk te communiceren over de stichting en het doel kan het aantal donateurs worden behouden en vergroot. Vertrouwen in het bestuur en onze inzet is cruciaal. Sleutelaspecten daarbij zijn voorspelbaarheid, deskundigheid en transparantie. Ook kan door communicatie inzicht worden gegeven aan waar de donaties aan worden besteed.

Hieronder enkele communicatiemiddelen:

De jaarlijkse *donateursdag* wordt door de bezoekers erg gewaardeerd. Deze dagen zullen worden gecontinueerd. Sluipenderwijs zijn deze de laatste jaren vervangen door werkdagen met een gezellige nazit. Van de werkdagen wordt vaak een video ge maakt.

Ook zijn we gestart met specifieke excursies zoals het lopen van de uitgezette wandeling of een begeleid bezoek aan de Achelse Kluis.

De nazit van een donateur dag

Een werkdag

De *website* vraagt continue aandacht. Zowel de software kant als de content die actueel moet zijn. Technische ontwikkelingen gaan hierbij snel. Onze junior webmaster slaagt daar tot op heden goed

in. Zij zorgt ook voor de verspreiding van de nieuwsbrief die nu in een modern jasje steekt. We plaatsen soms een berichtje over de bossen op LinkedIn.

Om onze naamsbekendheid te vergroten hebben we bordjes met onze naam en website in de rand van het Bergbos en Keunenhoekbos neergezet.

Bij speciale events zoeken we bewust de publiciteit zoals bij de onthulling van het informatie bord bij Keunenhoek.

Info bord bij Bergbos

Onthulling info bord bij Keunenhoek

VI Organisatie en financiën

Organisatie

Het bestuur wordt de komende tijd verjongd ; oudgedienden worden vervangen door de jongere generatie. Tevens zal het bestuur (tijdelijk) worden uitgebreid naar 5 personen vanwege de toegenomen inzet. Eén van hen zal belast worden met het beheer.

Er is een klankbordgroep gevormd van geïnteresseerde junioren uit ons netwerk; periodiek worden die geraadpleegd en ingezet.

Daarnaast benut het bestuur de drie adviseurs (zie de website) bij inhoudelijke vragen.

Het bestuur streeft er naar dat er bij het toekomstige beheer zo veel mogelijk gebruik zal worden gemaakt van vrijwilligers. Vandaar dat een beleid is uitgestippeld; in specifieke gevallen kan een vrijwilligersvergoeding hiervoor worden verstrekt. Daarbij volgen we de fiscale regels die hiervoor zijn opgesteld. Daarnaast kan een plaatselijke aannemer worden ingeschakeld voor specialistisch werk.

Financiën

Het bestuur zal bij het financieel handelen steeds voor ogen houden dat het handelt namens de donateurs die om ideële redenen een bijdrage hebben gegeven. Het is geen eigen geld of familiegeld maar geld van donateurs aan de stichting met een specifiek, ideëel doel. Vandaar dat het ook principieel niet zal worden gebruikt voor bijv. het ruimen van drugsafvalstort, en tevens de inzet van het bestuur niet wordt vergoed.

Jaarlijks wordt verantwoording van het beheer van de financiën en donaties afgelegd in ons financiële verslag dat op de site te lezen is. Daarbij maken we onderscheid tussen de echte beheerskosten (en –opbrengsten als subsidies) enerzijds en organisatiekosten zoals hosting- en bankkosten anderzijds. Een externe accountant beoordeelt de financiën.

Bij het streven om uit te breiden geldt dat we hier eerst toe over gaan als de “businesscase” sluitend is. Hierbij kan de optie van het tijdelijk lenen van geld aan de orde komen. Bij de verwerving van het Bergbos en Keunenhoek 2 is dat ook gebeurd. De belangrijkste condities waaronder we dit doen zijn:

- lenen uit (a) ons netwerk of (b) van het Groenfonds,
- geen of minimale rente vergoeden en
- de bovengenoemde aflossing ook in een gefixeerde periode kan worden gerealiseerd.

We hebben aan “vaste” inkomsten twee bronnen, nl

- a. De jaarlijkse beheersubsidies
- b. De periodieke donaties die in een 5 jarige overeenkomst vastliggen.

De beheersubsidies zijn voldoende om de noodzakelijke overheadkosten (o.a. bank en webhosting kosten), en de waterschapslasten, te betalen. Daarnaast zien we ook dat het aantal donateurs licht stijgt.

Wat de provinciale beheersubsidie betreft. Die loopt via het Natuurcollectief Brabant. Zij zorgen voor certificering en de daadwerkelijke aanvraag en uitbetaling van een subsidie .

We hebben een WBTR stappenplan opgesteld om te voldoen aan de betreffende wet, die ten doel heeft fraude met en oneigenlijk gebruik van (financiële) middelen tegen te gaan.

Bijlage1

Situering bezit

Kaart met drie aankoopgebieden

Het Bergbos

Het Keunenhoek bos 1 en 2

Bijlage 2

Meerjarenplan uitvoering van specifieke activiteiten (deels ontleend aan beheer en inrichtingsplannen)

	Activiteit	2022	2023	2024	2025	2026
1	<i>Uitbreiden bosbezit</i>					
a	Netwerk bevragen op mogelijkheden voor Keunenhoekbos en Bergbos	x	x	x	x	x
b	Ontwikkelingen Buulder Aa volgen	x	x			
2	Uitvoeren beheerplan Bergbos					
a	Opknapbeurt afronden	x	x			
b	A. eik in toom houden	x	x	x		
c	Beter afsluiten paden		x	x		
d	CO2 meting doen en paaltjes vervangen	x		x		x
e	Bolletjes/wortelstokken van inheemse plantensoorten enten	x	x			
3	Inrichten Keunenhoekbos I					
a	Uitvoeren nazorg (incl inboet) inrichting incl. het schuurtje transformeren naar natuur plek	x	x	x		
b	Periodiek onderhoud haag en poel	x			x	
d	Hek verwijderen			x		
e	Wilde narcissen enten	x				
4	Inrichten Keunenhoekbos 2					
a	Planten bomen plus tijdelijk hek neerzetten	x				
b	Nazorg aan ingeplante bomen		x			
c	Hek verwijderen			x	x	
5	Wandelpad					

	Wandelpad in Keunenhoekbos 1 en 2 maken en vrijhouden			x	x	x
6	Boskennis actueel houden	x	x	x	x	x
7	Beheersubsidie regelen	x	x			
8	Bedrijven en fondsen zoeken	x	x	x	x	x
9	Toezicht bos regelen	x				
10	Bestuur verjongen	x				
11	VTA uitvoeren	x	x	x	x	x
11	Periodiek een rondje langs burens doen	x	x	x	x	x
12	Aanpak bekend bij mogelijke drugsafval stort	x	x			